

הצדיקים. ולפעמים שכל ימיהם עומדים במחלות להגן על הדור. אם מתו - הרי נרפא הכל ונתפפר, לפעמים כשהחטאים הם נכבדים יותר.

קמנו והלכנו, וחזק השמש היה יותר, והדרך היתה דחוקה לנו. ראינו אילנות במדבר ומים תחיתהם. ישבנו תחת צל של אילן אחד של המדבר. שאלנוהו, מה זה שכל עמי עולם לא עושים נענוע, רק ישראל לבדם? ששעוֹסְקִים בתורה מתנענעים לכאן ולכאן בלי למוד של אדם בעולם, ולא יכולים לעמד בעצמם?

אמר לי, הזכרתי דבר עליון, ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים. ישב שעה ובכה. אמר, אוי לבני האדם שהולכים בכהמות השדה בלי שכל. בדרך הזה לבדו נודעות נשמות קדושות של ישראל בין נשמות עמים עובדי כוכבים ומזלות. נשמות ישראל נגזרו מתוך גר קדוש שדולק, שכתוב (משלי ב) גר ה' נשמת אדם. וגר זה, בשעה שנאחז (שדלק) מתוך תורה העליונה, לא שוכף האור עליו אפלו רגע. וסוד זה - (תהלים פ) אלהים אל דמי לך. כמו זה כתוב - (ישעיה סב) המזכירים את ה' אל דמי לכם. אין שכוף לכם. אור הנר, פיון שנאחז תוף הפתילה, אותו האור לא שוכף לעולמים, אלא מתנענע האור לכאן ולכאן ולא שוכף לעולמים.

כמו זה ישראל, שנשמותיהם מתוך אותו אור הנר - פיון שאמר דבר אחד של התורה, הרי האור דולק, ולא יכולים הם לשכף, ומתנענעים לכאן ולכאן ולכל הצדדים פאור הנר, שהרי כתוב (משלי ב) גר ה' נשמת אדם.

במרעין, לאגנא על דרא. מיתו, הא אתסי כלא, ואתכפר. לזמנין דחובין אינון יקירין יתיר.

קמנא ואזלנא. ותוקפא דשמשא הוה יתיר, ודחיק לן באורחא. חמינן אילנין במדברא, ומיין תחותיהו. יתיבנא תחות חד טולא דאילנא דמדברא. שאילנא ליה, מאי האי דכל עמין דעלמא לא עבדין נענועא, אלא ישראל בלחודדיהו, דכד לעאן באורייתא, מתנענען הכא והכא, בלא למודא דבר נש בעלמא, ולא יכלין למיקם בקיומיהו.

אמר לי, אדפרתן מלתא עלאה, ובני עלמא לא ידעין, ולא משגיחין. יתיב שעתא ובכה, אמר, ווי לבני נשא דאזלין כבעירי חקלא, בלא סוכלתנו. במלה דא בלחודדי אשתמודען נשמתהון קדישין דישראל, בין נשמתהון דעמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות. נשמתהון דישראל אתגזרו, מגו פוצינא קדישא דדליק, דכתיב, (משלי כ) גר יי נשמת אדם. והאי גר בשעתא דאתאחד (נ"א דאתדליק) (דף ר"ט ע"א) מגו אורייתא דלעילא, לא שכיף נהורא עליה אפילו רגעא. ורזא דא, (תהלים פג) אלהים אל דמי לך. פגוונא דא כתיב, (ישעיה סב) המזכירים את יי אל דמי לכם, לא שכיכו לכוין. נהורא דשרגא פיון דאתאחדא גו פתילה, ההוא נהורא לא שכיף לעלמין, אלא מתנענעא נהורא לכאן ולכאן, ולא משתכיף לעלמין.

בגוונא דא, ישראל, דנשמתיהו מגו ההוא נהורא דשרגא, פיון דאמר מלה חדא דאורייתא, הא נהורא דליק, ולא יכלון אינון לאשתפכא, ומתנענען לכאן ולכאן, ולכל סטריין. פנהורא דשרגא, דהא (משלי כ) גר יי נשמת אדם כתיב.